

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI
PIĄTKI. Prenumerata przyj-
muje się pod adresem do Wy-
dawcy Tygodnika w Peters-
burgu, lub do Expedycji
Gazet Petersburskiego Pocz-
tamtu, nado we wszystkich
Pocztowych urzędach w Ce-
sarstwie i Królestwie.

Cena: ROCZNA w Rosyji
z pocztą, a w Stolicy, z
noszeniem do mieszkań, 15
rubli. POŁROZNA 8 rubli
srebrem.

PIĄTEK, 31 Sierpnia.
12 Września.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 30 Sierpnia.
11 Września.

MANIFEST CESARSKI.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY, MIKOŁAJ PIERWSZY,
CESARZ I SAMOWŁADCA WSZECH ROSSYJ

t. d., i t. d., i t. d.,

*Czynimy wiadomo wszystkim wiernym poddanym NA-
SZYM:*

«W dniu 22 bieżącego Sierpnia, Najmilsza Synowa NASZA,
WIELKA XIĘŻNA ALEXANDRA JÓZEFÓWNA, Małżonka Naj-
milszego Syna NASZEGO WIELKIEGO XIĘCIA KONSTAN-
TYNA MIKOŁAJEWICZA, powiła NAM Wnuczkę, a ICH CE-
SARSKIM WYSOKOŚCIOM Córkę, której nadane zostało imię
OLGA.

«Takowe CESARSKIEGO Domu NASZEGO pomnożenie
uważając za nowy dowód łaski Boskiej, na pociechę NASZĘ
zesłany, Mamy zupełne przekonanie, że wszyscy wierni pod-
dani NASI wzniosą wraz z NAMI do Najwyższego gorące
modły o szczęśliwy wzrost i hodowanie się Nowonarodzonej.

«Rozkazujemy pisać i mianować, we wszelkich stosownych
okolicznościach, tę Najmilszą NAM Wnuczkę, Nowonaro-
dzoną Wielką Xiężniczkę, JEJ CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ.

«Dan w Moskwie, w dniu 24 bieżącego Sierpnia, lata od
Narodzenia Chrystusa Pana Tysiąc ośmset pięćdziesiątego
pierwszego; Panowania zaś NASZEGO dwudziestego szóstego.»

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

«MIKOŁAJ.»

J. C. WYSOKOŚĆ W. X. MARYA MIKOŁAJÓWNA przy-
była szczęśliwie, w Poniedziałek, 27 Sierpnia, do Petersburga,
w powrocie z podróży Swojej za granicę.

RESKRYPT CESARSKI

*Do Głównozarządzającego Wydziałem Dróg Komunikacji
i Budów Publicznych, Jenerał-Adjutanta, Jenerała pie-
choty hrabi Kleinmichela.*

«Hrabio Piotrze, synu Andrzeja. Przystępując przed ósmią
laty do zbudowania S.-Petersbursko - Moskiewskiej Drogi
Żelaznej, poruczyłem wam mieć dozór nad wykonaniem
MOJEGO zamiaru, w przekonaniu, iż wasza tylokrotnie do-
wiedziona gorliwość posłuży Mi rękojmią w doprowadzeniu
przedsięwziętej pracy do pożądanego skutku. Z serdecznem
ukontentowaniem widzę uskutecznienie Moich życzeń, i
lubo to przedsięwzięcie jeszcze nie jest zupełnie ukończone,
roboty jednak doprowadzone zostały do takiego stopnia, iż
na pierwszy raz mógł być przewieziony znaczny oddział
Wojsk Gwardyi, i JA z całą MOJĄ Rodziną odbyłem, drogą
żelazną, przejazd z Petersburga do Moskwy. Przy tej oko-
liczności widziałem z zachwyceniem ogromne i prawdziwie
zadziwiające budowy, łączące w sobie wszystkie warunki
dobrego gustu z najdoskonalszém wykończeniem. Nie mogę
nie przyznać, iż jedynie wzorową i szczególną staranno-
ścią waszą dopełnia się tak skutecznie to ważne przedsię-
wzięcie krajowe, które powinno sprawić istotne i najszybsze
następstwa dla dobra narodowego. Oddając zawsze
pełną sprawiedliwość czynnym i niezmordowanym pra-
com waszym, miło Mi ponowić wam MOJĘ szczerą i ser-
deczną wdzięczność za waszą chlubną służbę. Doświadczona
gorliwość wasza służy MNIE rękojmią, iż, zgodnie z MOJEM
dawnem wyrzeczeniem, Droga S.-Petersbursko-Moskiewska

ukończona zostanie do 1 Listopada bieżącego roku, i przez to otwarty będzie na użytek powszechny sposób prędkiej i dogodnej komunikacji w Cesarstwie.

„Pozostaję wam na zawsze przychylnym.”

Na oryginale własną J. C. Mości ręką podpisano:

„MIKOŁAJ.”

W Moskwie, 22 Sierpnia 1851 r.

Przez Ukaz CESARSKI do Kantoru Dworu z dnia 22 Sierpnia, hrabina *Kleopatra Kleinmichel* najlaskawiej mianowana Damą honorową NAJJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEJ.

— Przez Reskrypt CESARSKI z dnia tegoż, Jenerał-adjutant, Dowodzący wojskami w kraju Nadkaspjskim i zarządzający w nim Wydziałem Cywilnym, Jenerał-porucznik *Xiążę Argutyński-Dotgorukow* najlaskawiej mianowany kawalerem orderu Św. Włodzimierza 1 klasy.

— Przez Rozkaz dzienny CESARSKI w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 18 Sierpnia, przyjęci zostają do służby: wolnopraktykujący Lekarze *Łoziński* i *Chrzanowski* na Lekarzy przy majątkach obywatelskich powiatu Braclawskiego, i Uczeń Warszawskiego Szlacheckiego Instytutu *Żurkowski* na Aplikanta Banku Polskiego, ostatni z rangą Rejestratora Kollegialnego; — Otrzymują dymissyą od służby: na własną prośbę, Starszy Nauczyciel Gimnazjum Mohylewskiego, Radzca Kollegialny *Hartz* z mundurem, Assesorowie Kollegialni: Tłumacz w Zarządzie Warszawskiego Ober-policmejsztra *Zubezewski* z rangą Radzcy Dworu, i Lekarz przy majątku obywatelskim powiatu Braclawskiego *Marutowski*, Sekretarze Gubernijalni: Assesor Sądu Powiatowego Humańskiego *Żygmanowski* i Urzędnik Kancellaryi Marszałka pow. Rossieńskiego *Przeciszewski*; dla słabości zdrowia, Naczelnik Stołu Sądu ziemskiego Połockiego, Rejestrator Kollegialny *Szultecki*; dla zwinienia etatu, Członkowie Newelskiego pow. Komitetu do ustanowienia cen na trunki: Sekretarz Gubern. *Skrzydlewski* i Podporucznik *Sztokmar*, i Deputaci do nadzoru nad prawną sprzedażą trunków w powiecie Newelskim: Porucznicy *Darowski* i *Przełęski*, Sekretarz Gubernijalny *Demiro-Saulski* i Rejestrator Gubern. *Makowiecki*; — Przeniesieni: Sekretarze Kollegialni: Młodszy Urzędnik do poleceń szczególnych przy Gubernatorze Cywilnym Wołyńskim *Bogacki* na Assesora Wołyńskiej Izby Dóbr Państwa i pełniący obowiązki Sekretarza Rządu Gubernijalnego Kijowskiego *Stepniowski* na Assesora Sądu powiatowego Humańskiego, i Protokolista Berdyczewskiego Sądu Sierot Sekretarz Gubern. *Pietruszewski* na Nadzorcę tamecznego więziennego zamku.

UKAZ RZĄDZĄCEGO SENATU.

51 Lipca. Z ogłoszeniem następującego potw. przez N. CESARZA Zdania Rady Państwa o nieakcyzowych zapasach wódki w gubernijach uprzywilejowanych. 1) Wszystkie jakie są w domach obywatelskich, nie wyjmując i domów szlachty

i duchowieństwa, w 16 w Ustawie 23 Listopada 1849 r. wyliczonych gubernijach — zapasy wódki, spirytusu i wódki starej, od których akcyza nie została opłacona, powinny być zjawione miejscowemu dzierżawcy akcyzy, lub ustanowionemu na mocy § 197 Ustawy o Akcyzie Powiatowemu Komitetowi, i na to przeznaczyć ostateczny termin 1 Września 1851 r. 2) Tak zjawiona ilość trunków powinna być sprawdzona przez dzierżawcę akcyzy lub jego pełnomocnika przy bytności Akcyzowego Dozorecy, a potem, właściciel ma, albo w ciągu miesiąca opłacić akcyzę, albo przewieźć trunki do gorzelnianego składu dla rozchodowania z niego podług wydanych przepisów. Jeśli zaś właściciel wódki nie pędzi, to wspomniane trunki, po sprawdzeniu ich ilości, mają mu być zostawione do użycia jak mu się podoba, z obowiązkiem aby od nich ku końcowi roku akcyza była koniecznie opłacona. Przy tem postanawia się: a) iż akcyza ma być wzięta od całej ilości nie opłaconej wódki, nie wyłączając z niej 10 wiader, które podług Ustawy pozwolono mieć bez opłaty akcyzy tylko do 1 Stycznia 1851 r., gdyż od tego czasu powinny być pójść na rozchod, i b) iż akcyza od starych wódek ma być opłacona podług stopni, nie przyprowadzając do normalnej mocy. Oba te prawidła stosują się i do trunków nieakcyzowych dotąd wykrytych. 3) Jeśli po zakreślonym terminie zostało powzięte podejrzenie o ukryciu wódki, spirytusu i wódki starej, to postępować taką koleją: a) nim się dozwoli szukanie, dzierżawca trunkowy powinien złożyć w Powiatowym Komitecie za swoim, a nie donoszącemu podpisem istotne dowody, że u wskazanego przezeń właściciela znajduje się rzeczywiście zatajona wódka i że od niej akcyza nie jest opłacona; b) Podług rozporządzeń tego Komitetu odbywa się szukanie w domach, sklepach i budynkach, które będą nie bezzasadnie wskazane, nie wyłączając i pokojów mieszkalnych szlachty i duchowieństwa; c) Dzierżawca lub jego plenipotent mają szukać nie inaczej, jak tylko przy urzędniku ziemskiej lub miejskiej policji i przy deputacie od tego stanu lub zgromadzenia, do którego należy właściciel utajonego zapasu. 4) Za tak znalezione trunki winni ulegają postanowionej w art. 173 Ustawy o akcyzie konfiskacyi i grzywnom. 5) Doniesień przez nikogo niepodpisanych, podawanych już to dzierżawcy trunkowemu, już to Dozorecy Akcyzowemu, lub Powiatowemu Komitetowi, lub Izbie Skarbowej, lub też jakimubądź gubernijalnemu urzędowi, stosownie do art. 928 prawa o Przewodzie Kryminalnym (Ukl. pr. T. XV), nie przyjmować i żadnej podług nich czynności nie przedsiębrać, a za fałszywe doniesienia winowajcę skazywać, na mocy art. 1,166 Kodexu Karnego, na więzienie od półroku do roku. 6) Na tejsze zasadzie, za bezskutecznie odbyte, na żądanie akcyzowego dzierżawcy, szukanie w domu, niezależnie od ukarania donoszącego, karać i dzierżawcę, oprócz wynagrodzenia sprawionej takim szukaniem szkody, pieniężną jeszcze karą, na rzecz funduszu urządzenia więzień, biorąc za pierwszym razem 50, za drugim 100, za trzecim

300 rubli. 7) Zalecić Komitetowi Powiatowemu izby w tych sprawach postępował z należytą ostrożnością, nie dopuszczając zwłoki a zwłaszcza sporów, skoro tylko okaże się możliwość zakończenia spraw podobnych między właścicielami i dzierżawcami ugodliwie.

MOSKWA. «Wczora, 20 b. m., N. CESARZ, w towarzystwie JJ. CC. WW. CESARZEWICZA W. X. NASTĘPCY TRONU, WW. XX. MIKOŁAJA ALEXANDROWICZA, ALEXANDRA ALEXANDROWICZA, MIKOŁAJA MIKOŁAJEWICZA i MICHAŁA MIKOŁAJEWICZA, JJ. KK. WW. Xięcia Następcy Tronu Wirtemberskiego, Xięcia KAROLA PRUSKIEGO, Wielkiego Xięcia Dziedzicznego SAXEN-WEJMAR, J. C. W. Xięcia PIOTRA OLDENBURGSKIEGO, JJ. WW. W.-X. Xięcia ALEXANDRA HESSKIEGO i Xięcia JERZEGO MECKLEMBURG-STRELITZ, udał się, piechotą, z Pałacu Mikołajewskiego do Kościoła Katedralnego Wniebowzięcia N. Panny, przy odgłosie dzwonów i okrzykach radości ludu, Kreml napelniającego. Za przybyciem N. CESARZOWEJ JMCI, w towarzystwie JJ. CC. WW. CESARZEWICZOWEJ W. X. MARYI ALEXANDRÓWNEJ, WW. XX. OLGII MIKOŁAJÓWNY i KATARZYNY MICHAŁÓWNY i J. K. W. Wielkiej Xiężnej Dziedzicznej SAXEN-WEJMAR, do Kościoła, NN. PAŃSTWO byli spotkani w przedsieniu kościelnym, przez Najprzewielebniejszego Filareta, Metropolitę Moskiewskiego, w asystencji Biskupów i Duchowieństwa, i poprzedzanego przez Święte Obrazy. Po krótkim przemówieniu Prałata, ucałowawszy Krzyż Święty i przyjąwszy pokropienie, NN. PAŃSTWO i Ich WYSOKOŚCI weszli do katedry, gdzie byli obecni zwyktemu nabożeństwu i złożyli hołd Świętym Obrazom i relikwiom tam znajdującym się; poczem, poprzedzani przez Najprzew. Metropolitę z Krzyżem Świętym, NN. PAŃSTWO i JJ. WW. wyszli z Kościoła, przy odgłosie dzwonów i tyśiącznych okrzykach uniesienia ludu, i udali się, piechotą, do Wielkiego Pałacu CESARSKIEGO, przez Ganek Czerwony, gdzie byli spotkani przez Duchowieństwo Dworu.

«Po zwiedzeniu Pałacu, N. CESARZ Jmć raczył być obecnym paradzie 1 bataljonu pułku gwardyi Preobrażeńskiego.»

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 30 Sierpnia.

ROZKAZY DO ZARZĄDU CYWILNEGO KRÓLESTWA POLSKIEGO,
z dnia 31 Lipca (12 Sierpnia) 1851 r.

Przez postanowienia Namiestnika Królestwa,

W Alexandryńskim Instytucie Wychowania Panien w Nowej Alexandryi, mianowani: Nauczyciel Radzca Honorowy Lesisz, pełniący obowiązki Inspektora klass Alexandryńskiego Instytutu Wychowania Panien.

Przez postanowienia Rady Administracyjnej,

W Wydziale Komisji Rządowej Sprawiedliwości, mianowani: Właściciele dóbr: Emiljan Kretkowski, Sędzią Pokoju Okręgu Kowalskiego; Mieczysław Miączyński, Sędzią Pokoju Okręgu Włocławskiego; Józef Horodyński Sędzią

Pokoju Okręgu Siennickiego; Szczepan Zabokrzecki i Felix Masłowski, Sędziami Pokoju Okręgu Łęczyckiego; Podpisarz Sądu Apelacyjnego, sprawujący tymczasowo urząd Sędziego Trybunału Cywilnego w Warszawie Karol Hube, pełniącym obowiązki Pisarza Kancellarii Hipotecznej przy tymże Trybunale.

Przez rozporządzenia Komisji Rządowych i władz oddzielnych,

W Wydziale Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych Duchownych, mianowani: Starszy Kontroler w Najwyższej Izbie Obrachunkowej Adolf Loeve, pełniący obowiązki Członka Rady Ogólnej Budowniczej; Kontroler w biurze Dyrekcji Ubezpieczeń Jan Włodarski, pełniący obowiązki Referenta w Wydziale Kontroli i Kass teje Dyrekcji.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

WIEDEN, 27 Sierpnia. *Gazeta Wiedeńska*, z dnia 25 Sierpnia, ogłasza trzy reskrypta Cesarskie, datowane z Schönbrunn, z dnia 20 b. m. Pierwszy, pisany na imię xięcia Schwarzenberga, postanawia, iż Ministrowie składać będą przysięgę w ręce J. C. Mości; że przed nim tylko będą odpowiedzialni ze ścisłego zachowania praw i rozkazów wypływających od władzy najwyższej; i w końcu, że kontrasygnacye Ministrów będą się odtąd kładły tylko na ogłoszeniach nowych praw i postanowień Cesarskich. Drugi reskrypt, na imię barona von Kübeck, wyraża, iż na przyszłość Rada Cesarstwa uważana będzie tylko za Radę Cesarza i Korony; że przeto, projekta do praw lub postanowień lub wszelki inny interes, nie będą mogły więcej być wnoszone wprost przez Ministerstwo do Rady Cesarstwa, ale mają być przedstawiane Cesarzowi, który zostawuje sobie zasięgnięcie zdania Rady w razie kiedy tego uzna potrzebę. Trzeci reskrypt, nakoniec, nakazuje xięciu Schwarzenbergowi porozumieć się z P. von Kübeck (Prezesem Rady Cesarstwa), dla przedstawienia Cesarzowi, ile można w krótkim czasie, ich przełożeń, co się tyczy sposobu i form jakich by użyć potrzeba było, dla należytego zgłębienia kwestyi o utrzymaniu nadal i samej możebności Konstytucyi 4 Marca 1849, na podstawie zasady Monarchicznej i jedności Monarchii.

— Podług listu jednego z Wiednia, pisanego do *Gazety Powszechnej Augsburskiej*, *Oesterreichische Correspondenz* (dziennik wpół-urzędowy) oznajmuje, w swoim głównym artykule o polityce Austrii w interesach Niemiec, iż Mocarstwo to pragnie szczerze i na prawdę utworzenia floty związkowej, i że, pod tym względem, położenie Austrii na brzegach Adryatyckiego morza, jej wyborna siła zbrojna morska, i ruch jakiego nabyła jej żegluga kupiecka, dostarczyłyby żywiołów nieocenionych dla rozwinienia sił morskich Niemiec. W tymże artykule, *Correspondenz* zachwala pokilka-krotnie te korzyści, jakieby przyniosł związek celny po-

wszechny, oraz organizacja wojskowa okazała austro-niemiecka, i w końcu wejście Austrii ze wszystkimi krajami do Związku Niemieckiego. Pokazuje się więc, iż ta ostatnia idea bynajmniej nie jest zaniechaną przez Austrią.

— *Gazeta Wiedeńska* (w swoim numerze z dnia 23 Sierpnia) oświadcza się, w sposób stanowczy, za wejściem całej Monarchii Austriackiej do Związku. «Jesteśmy tego zdania, powiada ona, iż najlepszym odparciem protestacji Anglii i Francji będzie fakt dokonany. Dalecy jesteśmy od ukrywania przed samymi sobą następstw jego; wszelako, nie lękamy się bynajmniej wojny, gdyż Francya również mało będzie skłonna do jej nam wypowiedzenia jak i lord Palmerston, i zresztą, co do tego ostatniego, nie zapominajmy iż Związek Niemiecki jest czemś innem aniżeli Grecya i Portugalia. Gdyby więc reprezentanci obu Mocarstw zechcieli opuścić Frankfurt, przekonani jesteśmy iżby to było na pewny tylko czas, i że pewnej pogodnej pory, widzielibyśmy wracających ich samych lub ich zastępców.»

— Uroczyste złożenie przysięgi przez Ministrów w ręce Cesarza nastąpi zaraz po powrocie J. C. Mości.

— Baron Kulmer, Minister bez portfelu, mianowany został członkiem Rady Cesarstwa.

— Wczora, baron Anzelm von Rothschild odjechał do Paryża.

— W liczbie robot fortyfikacyjnych, które się w tej chwili wykonywają w krajach do Austrii należących, obwarowania Lago-Maggiore zasługują na szczególną uwagę. Niewielkie warownie wznoszą się tam w pobliżu brzegów jeziora, tak iż ono będzie mogło być bronione jak forteca.

— Piszą z Wiednia, z dnia 17 Sierpnia, do *Gazety Augsburskiej*, że Austriya zawarła z Rządem Francuzkim układ, mający na celu opiekowanie się własnością literacką. Byłaby to pierwsza transakcyja tego rodzaju, zawarta między dwoma wielkimi Mocarstwami.

— W skutek nowego prawa o prassie, dziennik radykalny Czeski *Słowa*, wydawany w Kutenberg, przez P. Mawliczek, niegdyś deputata na Sejm Austriacki, przestał wychodzić dobrowolnie, ale po dwóch ostrzeżeniach od Gubernatora, które, jak widać, nie przypadły mu do smaku.

— Zdaje się potwierdzać, iż książę Metternich zamierza skorzystać ze swoich czasów by napisać pamiętniki do dziejów współczesnych. Dziennik jeden niemiecki donosi, iż znakomity mąż stanu otrzymał niedawno na ten cel nowe i szacowne materiały, dotyczące wypadków czasu obecnego. Wszelako twierdzą, iż, przez rozporządzenie testamentowe, książę nie pozwoli ogłoszenia tego dzieła wcześniej jak w lat 60 po swojej śmierci.

— Depesza telegraficzna z Ischl, otrzymana 29 Sierpnia, o godzinie 4½ po południu, donosi iż N. Cesarz Franciszek-Józef przybył do tego miasta.

— Piszą z Wiednia do gazety *Böhmisches Constitutionell-Blatt*: «Promulgacya nowej Konstytucyi nastąpi zapewne niebawem, gdyż dowiadujemy się, że jest już całkowicie

ukończoną i przejrzaną przez Ministrów i Prezesa Rady Cesarstwa, tak iż pozostaje tylko przedstawić ją na zatwierdzenie Cesarza.»

— Były Vice-admirał Austriacki von Dahlerup (Duńczyk) odjechał do Kopenhagi, gdzie zamysła osiąść. Cesarz odprawił go w sposób najbardziej uprzejmy.

— Piszą z Wiednia, z dnia 24 Sierpnia, do *Gazety Powszechnej Augsburskiej*: «Hrabia de Chambord zaniechał projektu swego podróży do Wiesbade. Legitymiści, którzy powracają z Frohsdorff do Francji, upoważnieni są, z jednej strony, kupić się do koła sztandaru *Gazette de France*, a z drugiej, walczyć, łącznie ze stronnictwem Prezesa, przeciw planom orleanistów i republikanów.»

Wenecya, 22 Sierpnia. W wilią rocznicy urodzin Cesarza, odbył się, na Wielkim-Kanale, spacer w gondolach z muzyką. Sama zaś rocznica obchodzoną była z wielką uroczystością, i między innemi, paradą wojsk lądowych i morskich, na której znajdował się Król Wirtembergski. 20 b. m., marszałek hrabia Radecki przybył z Werony, i J. C. Mość spotkał swego dawnego towarzysza broni na stacyi drogi żelaznej. Marszałek bawił w Wenecyi tylko do 22 Sierpnia, ale wszędzie gdzie się ukazał w tym przeciągu czasu, spotykany był z największymi owacyami od ludu.

31 Sierpnia. (Przez telegraf.) Xiążd Dalocca skazany został na pięć lat uwięzienia za upowszechnianie pism rewolucyjnych i odezw mazzinistowskich.

Pesth, 17 Sierpnia. Siedmiogrodzie poniosło znaczne klęski, w skutek powodzi i burz gwałtownych. Niektóre okolice Węgier niemniej nie zostały oszczędzone. W nocy na 4 Sierpnia, piorun spadł w Debreczynie, i spalił wiele domów.

— *Nowa Gazeta Pruska* ogłasza cyrkularz datowany z Pesth, z d. 12 Lipca, i wystosowany przez naczelnika obwodu (*Districts-Obergespann*) P. Augusz, do władz podrzędnych, i który im nakazuje, z rozkazu Ministra Spraw Wewnętrznych, mieć oko najbaczniejsze na intrygi dawnego stronnictwa konserwacyjnego węgierskiego i na wzburzenie umysłów jakie nie przestaje utrzymywać, dla stawienia zawady planom reorganizacyi, przez Rząd przedsiębranym.

BERLIN, 29 Sierpnia. Z powodu ceremonii składania hołdu w ziemiach Hohenzollern, N. P. utworzył wyższą klasę orderu Hohenzollern, znaki którego widziane już były w czasie samej uroczystości na osobach Króla Jmci, J. K. W. Xięcia Pruskiego, Prezesa Gabinetu P. von Manteuffel, P. hrabi von Stolberg, Ministra Dworu, i jenerałów von Gerlach i von der Gröben. Order ten nosi się na łańcuchu srebrnym, zawieszonym dokoła szyi.

30 Sierpnia. Pomiędzy przedmiotami którymi się mają zająć nowe Sejmy prowincjonalne, *Gazeta Pruska* wymienia zmiany jakie się mają poczynić w organizacyi gmin, obwodów, okręgów i prowincyj, — organizacyi, której wady wyknięte były przez Izby.

— Gazety i listy z Berlina mówią o bacności szczególnej jaką Prussy zwróciły na rozszerzenie marynarki swojej, i o wielkiej czynności fabryk okrętowych na morzu Bałtyckim.

— Minister robot publicznych francuzki, przybyły tu wczora, odjechał do Drezn, zkąd uda się przez Pragę do Wiednia. Tutaj zwiedził on, stosownie do celu swojej podróży, drogi żelazne wychodzące z Berlina, a szczególnie połączenia tych dróg.

— *Gazeta Kolońska* donosi, w numerze swoim z dnia 23 Sierpnia, iż w skutek napomnień urzędowych, które otrzymała i które grożą jej następstwami nader ważnemi, w razie jeżeli nie przemieni tonu swego, odstępować od swojej opozycji, i powstrzymać będzie się odtąd od wszelkiej krytyki przeciw środkom rządowym.

— Dzienniki niemieckie donoszą, iż gdy książę Metternich dla słabości zdrowia nie mógł złożyć hołdów swoich Królowi Pruskiemu, J. K. Mość odwiedził go sam w Johannisbergu i prowadził z nim długą rozmowę.

2 Września. Hrabia Arnim Boitzenbourg (ściśle konserwator) mianowany został marszałkiem Sejmu prowincjonalnego w Marchii Brandenburg'skiej, zwołanego 30 Sierpnia.

Sigmaringen, 26 Sierpnia. Dziś, bardzo rano, N. Król Pruski opuścił nasze miasto, przedłużając podróż swoją. Uprzejmość szczerą Króla pozyskała mu serca wszystkich, gdy z drugiej strony nowi jego poddani zdaje się iż sprawili wrażenie najbardziej zadawalające na osobie J. K. Mości.

Wrocław. J. C. W. Wielka Księżna Marya Mikołajówna Rossyjska przybyła, 30 Sierpnia, o godzinie 5½ po południu, drogą żelazną, do Wrocławia, i wysiadła w pałacu Królewskim. J. C. W. miała odjechać nazajutrz rano, dla udania się w dalszą drogę w powrocie do Rossyi.

MUNICH, 25 Sierpnia. Gazety zagraniczne mówią o odjeździe bliskim Xięcia Adalberta, domniemanego następcy tronu Greckiego, do Aten, podczas gdy tu wiadomem jest w kołach dobrze rzeczy świadomych, iż kwestya o następstwie do tronu nie jest jeszcze ostatecznie załatwiona, i że przeto czas odjazdu Xięcia jest jeszcze nieodecydowany.

— J. K. W. Xiążę Adalbert wyznaczony jest, jak słychać, do przyjęcia Króla Pruskiego, 27 Sierpnia, w Lindau, i dla towarzyszenia J. K. Mości do Hohenschwangau.

27 Sierpnia. Król Pruski w towarzystwie Króla Maxymiljana, który spotkał był swego dostojnego gościa w Weissensee, przybył do Hohenschwangau, gdzie J. K. Mość był przyjęty z wielką uroczystością. Wszędzie, w przejeździe swoim przez Allgau bawarski, Król witany był przez naród głośniei okrzykami.

28 Sierpnia, o godzinie 2 po południu, N. Król Pruski przedłużał podróż swoją ku Inspruck. (27 Sierpnia, Król, w przejeździe swoim przez Friedrichshafen, odwiedził N. Królowę Wirtemberską.)

EISENACH, 24 Sierpnia. Dowiadujemy się z dobrego źródła, że J. K. Mość Księżna d'Orléans ma zamiar powrócić ztąd do Anglii, z obojga synami swojemi, w pierwszych dniach przyszłego Września.

BADEN, 21 Sierpnia. Za przybyciem Króla Pruskiego do Baden, J. K. Mość był tam witany w imieniu Prezesa Rplitej Francuzkiej, przez generała dywizyi hrabiego Wadner i prefekta departamentu Dolnego-Renu, P. West.

KASSEL, 22 Sierpnia. Elektor nadał Panu von Hasenpflug wielki krzyż orderu Złotego Lwa.

ANGLIJA.

LONDYN, 28 Sierpnia. *Times* ogłasza artykuł o interesach Francyi, w którym się oświadcza za powtórne prawne obranie Prezesa teraźniejszego, za pomocą rewizyi Konstytucyi. Rozpoczyna od pochwał radom jeneralnym, na które patrzy jako na instytucję najszcześniejszą, najprostszą i najpraktyczniejszą, jaka kiedy była nadana Francyi i przeżyła wstrząśnienia, i jest mocno przekonany że te rady jeneralne, którym obrót rzeczy nadał, od niejakiego czasu, wagę polityczną, oświadcza się jednoznacznie za powtórne obranie Ludwika Bonaparte. Napada następnie na kandydację Xięcia de Joinville, ze względu na pokój publiczny, który ta kandydacya zmąci bez wątpienia, jak już o tém wniesć można z rozdzielenia co go jedna wieść o niej sprawiła w wielkiem stronnictwie porządku; i kończy wyznając, że, jeżeli rzeczy tak będą szły jak teraz, łatwo być może iż los Francyi w końcu od jednego tylko trafu zależeć będzie.

29 Sierpnia. N. Królowa Jmć i familija Królewska przybyły wczora, o godzinie 3½ po południu, do pałacu Holyrood, w Edyburgu.

— Przedwczora, we Środę, w obec ogromnego tłumu przytomnych, sławny inżynier Stephenson wbił ostatni gwoźdź do mostu rurowego (tube bridge) nazwanego «Britannia.» Po skończeniu tej interesującej ceremonii, dano mu wielki bankiet.

30 Sierpnia. N. Królowa Jmć i familija Królewska opuściły pałac Holyrood, wczora rano, i udawszy się drogą żelazną, przybyły, o godzinie pół-do-siódmej wieczorem, do zamku Balmoral.

— Piszą z Paryża do *Globe*:

«Coraz bardziej staje się podobnem do prawdy iż Ludwik Napoleon odwoła się wprost do kraju, i że starcie się, spodziewane na Maj 1852, wybuchnie w Grudniu bież. roku. Gielda przeczuwa niebezpieczeństwo, i ma się stanowczo ku niżeniu. Każdy spieszy się sprzedać skoro ceny otrzymuje pomierne. Katastrofa zdaje się być niechybną. Trwogę tę zwiększa jeszcze odkrycie nowego spisku, knowanego przez młodą Górę, ale rozległość którego nie jest jeszcze wiadoma.

«W kołach legitymistowskich nie mówią o niczem innem jak tylko o nowym liście hrabi de Chambord, pisanym do P. Berryer; list ten niebawem ogłoszony zostanie.»

— Nowiny najpóźniejsze z Indji datowane są z Bombay, 26 Lipca. Wiadomość o zamordowaniu czterech oficerów angielskich w Kaszemirze okazała się fałszywą. — Nizam Dekanu robił propozycje oblikwidowania długu jego, zaciągniętego w Kompanii Indji Wschodnich, ale, podług *Times*, propozycje te nie były przyjęte przez generała Fraser, rezydenta angielskiego w Hyderabad.

— Interessująca walka która się odbyła 28 b. m. u brzegów wyspy Wight między jachtem Stanów Zjednoczonych *America* i jachtem angielskim *Titania*, należącym do P. Stephenson, członka Parlamentu, ukończyła się zwycięstwem jachtu amerykańskiego, który wyprzedził spółzawodnika na długą nader odległość.

— W Dublinie otrzymano zatrważające wiadomości ze Sligo. Łoże *Ribbonmen*ów, w okolicach tego miasta, odbywają częste zgromadzenia potajemne. Protestanci Sligo obawiają się wybuchu obszernego poruszenia rewolucyjnego.

1 Września. W nieobecności rodziny Królewskiej i Parlamentu, dzienniki nie zawierają żadnego ważnego zdarzenia politycznego.

FRANCYA.

PARYŻ, 28 Sierpnia. Piszą z Claremont'u do *Journal des Débats*: «Nabożeństwo żałobne z powodu rocznicy śmierci Króla Ludwika-Filipa odbyło się dzisiejszego rana, bez zgiełku i wystawy, w kaplicy katolickiej francuskiej przy King's street. Prosty ołtarz bez ozdób, i przed nim kilka kapłanów; obecni przybrani w żałobę; ani orszaku, ani pojazdów, ani dekoracji, ani przyrzędu żadnego; — rodzina w żałobie klęcząca przed grobowcem; grono przyjaciół cisnących się do koła, w postawie głębokiego zebrania ducha; — taki był widok, i pomimo szczupłości miejsca i prostoty obrzędu, był to widok rozrzucający i wielki.»

— Piszą z Claremont'u do tegoż dziennika:

«Dzisiaj, o godzinie pierwszej, po skończonem nabożeństwie publicznem w kaplicy przy King's street, Królowa udała się z całą familją, drogą żelazną Southampton'ską, do kaplicy w Weybridge, gdzie nowe modlitwy odmówione zostały na grobie Króla. Liczni Francuzi towarzyszyli Królowej w tej pobożnej i bolesnej pielgrzymce.

«Królowa powróciła do Claremont o godzinie piątej po południu.

«Wielu Francuzów, bawiących obecnie w Londynie, spodziewani są jutro w zamku.»

— Msza żałobna, na pamiątkę śmierci Króla Ludwika-Filipa, odprowadzona była dzisiejszego rana, o godzinie dziesiątej w kaplicy pałacu Tuileries. Mnóstwo osób, w tej liczbie wielu wysokich urzędników Króla Filipa, znajdowali się na tém nabożeństwie.

29 Sierpnia. (Przez telegraf.) Proces Lyon'ski jest ukończony. Ze 38 oskarżonych, 26 zostali potępieni, 12 uznani za niewinnych. Gent, Odde i Longomazino skazani zostali na deportacyą.

30 Sierpnia. Liczba Rad jeneralnych Departamentowych, które się oświadczyły za rewizyą Konstytucyi, jest dziś 26.

— Piszą z Paryża, z dnia 20 Sierpnia, do *Gazety Augsburskiej*, z dnia 24 Sierpnia:

«P. Thiers do wielu z swoich przyjaciół rozesłał listy, w których się skarży gorzko na pośpiech i płochość z jakimi ogłoszono kandydacyę Xięcia de Joinville. Utrzymuje, iż miałyby dosyć czasu dla przygotowania narodu, za powrotem Zgromadzenia. Donosi zarazem o blizkim swoim powrocie. Powiadają, w kołach dobrze świadomych, iż w początku przyszłego miesiąca P. Thiers uda się do Claremont, gdzie pod tę porę zbierze się cała familja Orleańska.»

31 Sierpnia. Dziesięć nowych Rad jeneralnych oświadczyło się również za rewizyą Konstytucyi, ale tylko dwie z nich żądają rewizyi artykułu 45, czyli przedłużenia urzędowania P. Ludwika Napoleona Bonaparte, co posuwa do 4 liczbę rad sprzyjających temu krokowi.

Co się tyczy kandydacyj do Prezesostwa, zapewniają, iż kandydacya P. de Larochejacquelein nabiera pewnego rodzaju podobieństwa w stronnictwie legitymistowskim.

Donoszą z Lyonu, iż wszyscy potępieni przez Sąd Wojenny wynurzyli chęć udania się do rewizyi.

— Prefekt policyi zabronił przedsiębiorcom zabaw publicznych w Paryżu wynoszenia kobiet w balonach.

— Czytamy w gazecie *Journal de Toulouse*, z dnia 19 Sierpnia:

«Jan Wojeński, polak od wielu lat zamieszkały w Tuluzie, i nauczyciel języka niemieckiego, został przytrzymany i wydany władzy miejscowej, jako oddający się propagandzie idei anarchicznych.

«Gazeta *Emancipation*, podawszy tę wiadomość, donosi, że pewien nazwiskiem Skrodzki, drukarz z rzemiosła, został również przytrzymany, i że pięciu innych członków emigracyi polskiej, bawiących w Tuluzie, będą zmuszeni wkrótce opuścić Francyą.

— P. Costa Cabral, hrabia Thomar, były Minister Portugalski, przeciw któremu wybuchnęło powstanie Saldanhy, przybył do Paryża, gdzie prowadzi życie nader skromne.

— W ciągu Lipca przybyło do Paryża 17,679 podróżników z głębi kraju, i 8,380 z zagranicy.

1 Września. Dziesięć nowych Rad jeneralnych oświadczyło się za rewizyą Konstytucyi. Liczba tedy Rad żądających rewizyi jest teraz 46.

(*Journ. de S.-P. Przecz. Półn. R. I.*)